

Program
Wychowawczy
Publicznego Gimnazjum
w Przyłęku

„... Ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem...”

(Jan Paweł II)

Jest on odpowiedzią na potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli. Chcemy wyjść naprzeciw przemianom, jakie w wyniku kryzysu autorytetów zachodzą w funkcjonowaniu rodziny, modelu zachowań uczniów i w zakresie ich zainteresowań.

Program ten jest otwarty na bieżące problemy środowiska szkolnego, w zależności od oczekiwań jest stale współtworzony przez wszystkich członków społeczności szkolnej, dyrekcję, nauczycieli, rodziców i uczniów.

Priorytet w wychowaniu młodego człowieka powinien mieć dom rodzinny, toteż nauczyciele wspierają rodziców w tej dziedzinie.

Program ten zarysowuje konkretne działania związane z realizacją wyznaczonego celu, zawiera wskazówki postępowania w stosunku do głównego celu.

Zasady i cele wychowawcze w Publicznym Gimnazjum w Przyłęku oparte są na akceptacji i realizacji fundamentalnych i uniwersalnych wartości kulturowych oraz etycznych obowiązujących w naszym kręgu cywilizacyjnym z uwzględnieniem specyficznych wartości polskiej tradycji narodowej i państwowej.

Za podstawową metodę wpajania wychowankom, pożądanym sposobów postępowania uznaje się ukazywanie wartości poprzez własną postawę nauczyciela, jako niewerbalną metodę oddziaływania wychowawczego.

Wiodącym celem wychowania jest przyjęcie przez uczniów wpajanych im zasad i norm tak, aby utożsamiali się z nimi, rozumieli je i przyjmowali wynikające z nich konsekwencje.

Zasady wychowania

Podstawową zasadą, na której bazuje system wychowawczy szkoły jest traktowanie uczniów jako osoby o określonym imieniu i nazwisku, o niepowtarzalnej historii i drodze życiowej, a równocześnie jako grupa społeczna, organizująca określone życie społeczne.

Nauczyciele i uczniowie nie mogą być tylko zespołem osób o formalnie określonych obowiązkach, ale wspólnotą, która będzie kształtować postawę dialogu i przyczyniać się do tworzenia klimatu zaufania.

Wynikają z tego następujące wymogi:

- stosowanie takich oddziaływań wychowawczych, które będą sprzyjać budowaniu osobowości wychowanka w duchu respektu dla możliwie najwyższych standardów moralnych,
- *oddziaływanie wychowawczo – opiekuńcze dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów*
- unikania w procesie wychowawczym wszelkich rodzajów manipulacji wychowankiem, zmierzających do przedmiotowego traktowania jego osoby, a także unikania wszelkich form przemocy,
- unikania metod wychowawczych opartych wyłącznie na wykorzystywaniu uproszczonej formuły nagród i kar,
- udzielania wychowankowi pomocy w dokonywaniu przez niego wyborów życiowych uwzględniając właściwy jego wiekowi poziom intelektualno – emocjonalny
- kształtowanie profilu moralnego wychowanka w oparciu o istniejące w naszej kulturze zasady etyczne, takie jak: uczciwość, poszanowanie dla własnej i cudzej godności oraz dla dóbr materialnych, a także rozwijanie, stosownie do możliwości rozwojowych wychowanka, postaw takich jak: obowiązkowość, prawdomówność, koleżeńskość i pomocniczość,

- ukazywanie wychowankom pozytywnych wzorców osobowościowych, związanych z Polską, ale także z uniwersalną kulturą i tradycją.

Cele wychowania

Jak wynika z zasad wychowania podstawowym założeniem systemu wychowawczego szkół jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny wychowanków.

Aby to osiągnąć należy dbać o wszechstronny rozwój osobowości ucznia, uwzględniając jego predyspozycje i możliwości psychiczne, intelektualne, temperamentalne, środowisko rodzinne i kulturowe. Kształtować jego postawy społeczne i obywatelskie w duchu poszanowania dla tradycji uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.

I. Rozwój intelektualny

- przewycięzanie lenistwa umysłowego,
- poznanie i rozwijanie swoich uzdolnień, rozszerzenie swoich zainteresowań,
- *kształcenie umiejętności przyswajania wiedzy biorąc pod uwagę indywidualne możliwości poszczególnych uczniów*
- kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i wyrabiania umiejętności samokrytycyzmu,
- rozwijanie wartości wynikających z przekazywania swojej wiedzy innym,
- umiejętność publicznego wypowiedzania się.

II. Rozwój emocjonalno-moralny

- umiejętność oceny własnych zachowań. Dostrzeganie potrzeb własnych i innych ludzi; wyrażanie uczuć, asertywność;
- odpowiedzialność za własne słowa i czyny;
- umiejętność myślenia wartościującego;
- zachowanie autentyzmu własnych zachowań i czynów;
- wyrabianie otwartości tolerancji i szacunku wobec ludzi o innych poglądach, wobec wyznawców różnych religii;
- tolerancja dla wartościowych form odmienności i indywidualności;
- umiejętność stawiania sobie celów i osiągnięcia ich;
- umiejętność opanowania własnych uczuć i emocji, kultury języka;
- umiejętność realizowania samorozwoju duchowego;
- oddzielania własnych sądów od uczuć i emocji;
- kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej;
- prawidłowa komunikacja i rozwiązywanie konfliktów, empatie;

III. Rozwój duchowy:

- poznawanie dorobku kultury narodowej i uniwersalnej;
- kształtowanie postawy twórczej i myślenia refleksyjnego;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu z drugim człowiekiem;
- kształtowanie zmysłu estetycznego;
- kształtowanie osobowości wychowanków w taki sposób, aby wykraczały one poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe.

IV. Rozwój fizyczny:

- kształtowanie odporności fizycznej, odporności i hartu;
- kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie;
- wyrabianie nawyków higienicznych i obsługi własnej osoby;
- rozwijanie własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych.

V. Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych:

- aktywne i świadome uczestnictwo wychowanka w życiu demokratycznym społeczeństwa;
- kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego szkoły;
- hołd dla bohaterów narodowych;
- kultywowanie pamięci o ludziach zasłużonych dla szkoły i środowiska;
- kształtowanie myślenia refleksyjnego o tradycji, historii kraju, rodzinnej wsi i szkoły;
- wpajanie szacunku dla hymnu państwowego, godła i świąt państwowych;
- poznawanie historii tradycji rodzinnej wsi;
- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne poprzez uczestnictwo w akcjach charytatywnych, pracach na rzecz szkoły i środowiska;
- kształtowanie postawy dbałości o mienie szkolne, publiczne, społeczne, prywatne, środowiskowe.

Wymogi współczesnej cywilizacji stwarzają przed nami potrzebę rozszerzenia tradycyjnych celów wychowawczych o nowe cele, wynikające z zachodzących wokół nas zmian cywilizacyjnych. Do tych celów zaliczamy konieczność wpojenia wychowankom norm i sposobów postępowania w domenie ekologii, świata mediów, cywilizacji, druku oraz edukacji prozdrowotnej. Wynikają z tego następujące cele:

Wychowanie ekologiczne obejmujące:

- wytworzenie nawyków szacunku dla wszelkich form otaczającej nas przyrody oraz aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ekologicznej odnowy zniszczonego lub zanieczyszczonego środowiska naturalnego,
- *wytworzenie nawyków dbałości o porządek w najbliższym otoczeniu*

Wychowanie medialne i czytelnicze:

- rozwijanie nawyku krytycznego i selektywnego korzystania z szerokiej oferty medialnej;
- uczenie wychowanków samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów;
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w dobie ekspansji mediów elektronicznych,
- *kształtowanie umiejętności korzystania z biblioteki szkolnej, zachowania się w niej, wyrabianie szacunku do zbiorów*

Wychowanie do życia w rodzinie:

- integracja działań wychowawczych szkoły i rodziny;
- wzmacnianie autorytetu rodziny. Podstawowe funkcje rodziny. Potrzeby, prawa i obowiązki członków rodziny;

- miłość i wspólne poszanowanie w relacjach dziecka z rodziną. Związki uczuciowe, relacje i komunikacja w rodzinie. Przekaz wartości o tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu;
- wspieranie rodziców w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania. Dojrzałość biologiczna, psychiczna, społeczna, duchowa i religijna: zmiany psychiczne i fizyczne. Macierzyństwo i ojcostwo; cechy i rola płci;
- rozwijanie prawidłowego rozwoju emocjonalno – moralnego i społecznego w tym koleżeństwa i przyjaźni, zakochanie – relacje interpersonalne.

Dział działalności wychowawczej	Rodzaj zadania	Treść, środki, formy realizacji
1	2	3
Wychowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie	1. Integrowanie działań szkoły i rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie rozpoznania warunków bytowych ucznia - pedagogizacja rodziców - oddziaływanie profilaktyczne i wychowawcze (indywidualne rozmowy) - udział rodziców w organizowaniu imprez szkolnych
	2. Kształtowanie poczucia przynależności do zespołu klasowego i społeczności gimnazjalnej	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia integracyjne- gry i zabawy dydaktyczne - zorganizowanie wyborów Samorządu Uczniowskiego - organizowanie akcji charytatywnych na rzecz społeczności gimnazjalnej np. zbiórka pieniędzy dla dzieci niepełnosprawnych oraz zbiórka odzieży dla dzieci biednych - zorganizowanie otrzęsini, ognisk, wieczornic - dyskoteki i zabawy choinkowe
		<ul style="list-style-type: none"> - <i>angażowanie osób objętych kształceniem specjalnym do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy (KS)* ;</i> - <i>organizowanie spotkań uczniów objętych nauczaniem indywidualnym z pozostałymi uczniami klasy i szkoły (KS)</i>
	3. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z trudnościami okresu dojrzewania i dorastania	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia nadobowiązkowe- wychowanie do życia w rodzinie - pogadanki z psychologiem - dostarczenie młodzieży filmów oraz literatury fachowej - pogadanki na lekcjach wychowawczych oraz katechezie i biologii
		<ul style="list-style-type: none"> - <i>rozmowy indywidualne z uczniami objętymi kształceniem specjalnym i nauczaniem indywidualnym o zmianach w okresie dojrzewania (KS)</i> - <i>rozmowy z rodzicami tych uczniów o szczególnym przygotowaniu ich do wejścia w okres dojrzewania (KS)</i>

* KS – dotyczy uczniów objętych kształceniem specjalnym lub nauczaniem indywidualnym

<p>Opieka zdrowotna i psychologiczna przeciwdziałanie agresji i przemocy Realizacja założeń zawartych w projekcie „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”</p>	1. Stworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.	- Pogadanki na lekcjach wychowawczych
	2. Kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych	- Pogadanki na lekcjach wychowawczych
	3. Higiena ciała, odzieży, obuwia, miejsca pracy i wypoczynku.	- Bieżące kontrole czystości wśród młodzieży
		- Wyrabianie nawyków, dbanie o swój wygląd zewnętrzny
	4. Kształtowanie właściwego stosunku do własnych pozytywnych i negatywnych emocji, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, umiejętność szukania pomocy.	- <i>Wyrabianie nawyków codziennej higieny, stałe przypominanie i zachęcanie do utrzymywania czystości (KS)</i>
	5. Współpraca z sądem, prokuraturą i policją.	- Praca indywidualna z młodzieżą (rozmowy z psychologiem, pedagogiem)
6. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.	Ogólne spotkania na sali gimnastycznej	
<p>Kształtowanie wrażliwości moralnej</p>	1. Wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności osądów, działań moralnych oraz umiejętności ich łączenia wymiaru indywidualnego i społecznego w dziedzinie moralnej.	- Praca ciągła na lekcjach wychowawczych i innych
		- <i>Praca wychowawców i pedagoga z uczniami objętymi kształceniem specjalnym i nauczaniem indywidualnym nad kształtowaniem ich samodzielności (KS)</i>
	2. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury, powinności natury oraz wobec różnych sytuacji życiowych.	- Praca ciągła
		- <i>Indywidualna praca z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie nad radzeniem sobie w sytuacjach trudnych w domu i szkole (KS)</i>
3. Ukazywanie odpowiedzialności każdego człowieka za siebie i innych oraz za dokonywane wybory moralne.		
4. Ukazywanie autorytetów moralnych np. J. Paweł II.		
<p>Zagrożenia współczesnej cywilizacji</p>	1. Zagrożenia społeczne: palenie papierosów, alkoholizm, AIDS, narkomania.	- Pogadanki, filmy wideo, konkursy - Pogadanki, rozmowy indywidualne - <i>Zajęcia na lekcjach wychowawczych</i> - <i>Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”</i>
	2. Problemy przestępczości wśród młodzieży oraz rozpowszechnianej szczególnie w mediach pornografii i brutalizacji	- Spotkania z psychologiem, sędzią sądu dla nieletnich, policjantem - <i>Zajęcia warsztatowe na lekcjach wychowawczych</i> - <i>Rozmowy indywidualne dotyczące rozróżniania zachowań pozytywnych</i>

		<i>społecznie (dobrych) od społecznie niepożądanych (złych), działania na konkretnych sytuacjach (KS)</i>
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie	1. Organizowanie spotkań, uroczystości, apeli szkolnych wyzwalających przeżycia z obchodzonych świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic.	<ul style="list-style-type: none"> - Uroczystości rocznicowe związane z odzyskaniem niepodległości - Uchwalenie Konstytucji 3 Maja - Obchody Miesiąca Pamięci Narodowej
	2. Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie spotkań, wyjść do Gminy, Sądu, Państwowej Straży Pożarnej - Zapoznanie z dorobkiem kultury narodowej - Pamięć o narodowych bohaterach (1 listopada- akcja sprzątnięcia grobów)
	3. Zapoznanie uczniów z instytucjami publicznymi, ich działaniem oraz kształtowanie umiejętności korzystania z ich pomocy (KS)	
	4. Pomoc w rozpoznaniu własnych praw i obowiązków w szkole (Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela, Deklaracja Praw dziecka).	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje WOS - Lekcje wychowawcze
	5. Wspieranie samorządności uczniowskiej.	
	6. Wspieranie działalności gospodarczej uczniów.	
Dziedzictwo kulturowe w regionie	1. Kształtowanie w uczniach świadomości wartości jaką jest własny region oraz dziedzictwo przyrodnicze i kulturalne	<ul style="list-style-type: none"> - Wycieczki turystyczno-krajoznawcze - Rajdy - Wycieczki, pielgrzymki - Tradycje świąteczne (np. jasełka) - Organizowanie spotkań z twórcami kultury
Edukacja ekologiczna	1. Wyrabianie w uczniach przekonania o istnieniu praw rządzących przebiegiem zjawisk w przyrodzie, życiu codziennym i technice.	<ul style="list-style-type: none"> - Akcja „Sprzątnięcie Ziemi” - Obchody „Dnia Ziemi” - Konkursy ekologiczne
Edukacja medialna	1. Rozwijanie uzdolnień twórczych uczniów- artystycznych lub naukowych poprzez własną twórczość np. pisarską, teatralną, filmową.	<ul style="list-style-type: none"> - Sprowadzanie spektakli teatralnych - Wyjazdy do teatru - Wyjścia do kina - Konkurs recytatorski - Konkursy ortograficzne” - Konkursy czytelnicze - Aktywna działalność młodzieży przy organizowaniu apeli z różnych okazji
Kultura fizyczna i sport	1. Kształtowanie w uczniach postawy dbałości o własny rozwój fizyczny, sprawnościowy i odporność organizmu oraz higieny ciała.	- realizacja programu „Kibic przez duże K”
	2. Kształtowanie postawy kibica.	
	2. Kształtowanie charakteru i wzmacnianie psychiki uczniów przez indywidualny i zespołowy udział w sportowych rywalizacjach.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozgrywki między klasami o puchar dyrektora szkoły, Wójta Gminy - Udział w realizacji kalendarza imprez sportowych - Ferie na sportowo

System nagród i karOczekiwania szkoły wobec uczniów.

I. Szkoła oczekuje od uczniów przestrzegania ogólnie przyjętych norm etycznych, przepisów regulaminu uczniowskiego. Cenić będzie szczególnie takie postawy jak:

1. Praca nad sobą np. poprawa ocen, zaprzestanie spóźnień, opanowanie agresji i emocji negatywnych itp.
2. Inicjatywa w różnorodnej działalności lekcyjnej, pozalekcyjnej i pozaszkolnej.
3. Systematyczna dbałość o mienie szkoły, o klasę i jej otoczenie.
4. Zaangażowanie w pracę organizacji szkolnych, biblioteki itp.
5. Pomoc koleżeńska udzielana systematycznie innym uczniom- szczególnie troska o kolegów z klas młodszych.
6. Udział ucznia w życiu rodzinnym.
7. Dobry- pozytywny wpływ na kolegów.
8. Kultura osobista i wzorowe zachowanie.

II. Dla uczniów którzy wyróżniają się w/w elementach zachowania szkoła przewiduje określone sposoby nagradzania:

1. Pochwała ustna:
 - a) Indywidualna
 - b) przed klasą
 - c) przed całą szkołą
2. Pochwała pisemna:
 - a) dyplom uznania
 - b) list pochwalny do rodziców
3. Ufundowanie pomocy służących rozwojowi zainteresowań ucznia.

Sytuacje niewłaściwe

I. Szkoła w swoich działaniach wychowawczych będzie dążyć do tego, aby w życiu szkolnym nie pojawiały się takie zjawiska jak:

1. Niesolidność, nieterminowość, niewywiązywanie się ze zobowiązań.
2. Nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych, spóźnianie się na nie.
3. Nieodpowiedni strój i wygląd, brak obuwia szkolnego.
4. Dewastowanie mienia szkolnego, niszczenie środowiska przyrody.
5. Nieopanowany gniew, agresywne zachowanie, stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej.
6. Unikanie odpowiedzialności za popełnione czyny poprzez obarczanie winą innych.
7. Palenie papierosów, picie alkoholu, stosowanie środków odurzających.
8. Kłamstwa.
9. Kradzieże.
10. Wulgarny sposób życia.
11. Brak szacunku dla kolegów, osób starszych.
12. Zachowanie narażające na szwank dobre imię szkoły.

II. W przypadku wystąpienia w/w zjawisk szkoła podejmować będzie następujące środki wychowawcze:

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela (wychowawcy) z uczniem.
2. Rozmowa wychowawcza z pedagogiem szkolnym.

3. Skierowanie ucznia na rozmowę wychowawczą do dyrektora szkoły.
4. Rozmowa wychowawcy, dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego z rodzicami.
5. Postawienie sprawy ucznia przed Radą Pedagogiczną.
6. Udzielenie uczniowi kary upomnienia lub nagany.
7. Zakaz uczestnictwa ucznia w życiu pozalekcyjnym, np. zakaz udziału w dyskotekach, wycieczkach itp.
8. Naprawienie przez ucznia lub jego rodziców wyrządzonych szkód.
9. Wystąpienie, w drastycznych przypadkach do Kuratora z wnioskiem o przeniesienie do innej szkoły.

Ustalenie końcowe

1. Realizacji głównych zadań wychowawczych szkoły służą zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne, kółka przedmiotowe i zainteresowań, organizacja imprez klasowych i szkolnych oraz udział w imprezach środowiskowych.
2. Diagnozie sytuacji wychowawczej w szkole służą organizowane każdego roku szkolnego ankiety wśród uczniów i rodziców.
3. Osiągnięciu celów wychowawczych służą przedsięwzięcia związane z realizacją ścieżek edukacyjnych.
4. Odbiciem sytuacji wychowawczej w szkole są wystawione oceny z zachowania. Zasady oceniania reguluje odrębny Regulamin.

Niniejszy Program Wychowawczy zatwierdzono.

.....
dyrektor szkoły

Samorząd Uczniowski

.....
.....
.....

Rada Rodziców

.....
.....
.....